

РЕЦЕНЗИЈА

рукописа

Lexicologie de la langue française pour les apprenants allophones

проф. др Ивана Јовановића

Уз захвалност на указаном поверењу, са задовољством вам достављам рецензију уџбеника **Lexicologie de la langue française pour les apprenants allophones** аутора др Ивана Јовановића, ванредног професора на Департману за француски језик и књижевност Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

Рецензирани рукопис садржи 166 страница компјутерски уређеног текста, написаног на француском језику. Рукопис се састоји из пет целина: *Основни појмови* (Notions de base), *Порекло француске лексике* (Origine du lexique français), *Лексичка морфологија* (Morphologie lexicale), *Лексичка семантика* (Sémantique lexicale) и *Фразеологија* (Phraséologie). Ове целине се тематски надовезују једна на другу. Библиографија кључних стручних студија и радова из области лексикологије, као и индекс појмова и индекс имена, налазе се на крају књиге.

Све целине у овом уџбенику јасно су структуриране и издељене на потпоглавља, што омогућава читаоцу да лако прати мисао аутора и сналази се у тексту. У првој целини, Иван Јовановић најпре даје дефиницију лексикологије и утврђује предмет проучавања, а затим објашњава основне појмове: језички знак, врсте речи, означитељ, означено, реч, лексема, морфема, основа и корен речи, денотација и конотација, значење, контекст, дијахронија, синхронија итд. Друга целина посвећена је развоју француске лексике, са нагласком на развој лексичког фонда позајмљивањем. Аутор наводи и објашњава бројне речи које припадају галском супстрату и германском (франачком) суперстрату, као и позајмљенице из других језика (провансалског, италијанског, шпанског, португалског, арапског, енглеског). На страницама 25-28 налази се табеларни приказ лексичких дублета, односно „учених“ речи (директних позајмљеница из латинског језика) и „народних“ речи (речи латинског порекла које су прошле кроз процес језичке еволуције). Трећа целина посвећена је лексичкој морфологији. Иван Јовановић наводи и објашњава суфиксалну и префиксалну деривацију, парасинтетичку деривацију, композицију, појам неологизма, стварање нових речи без додавања творбених афикса, у великој мери својствено француском језику (промена врсте речи, конверзија, лексикализација, ономатопеја, афереза, апокопа, скраћенице). Сви ови језички феномени праћени су мноштвом добро одабраних примера. Осим тога, на страницама 40-46 и 48-54 налазе се табеларни прикази суфикса и префикса у француском језику. У четвртој целини, чија је тема лексичка семантика, аутор најпре

дефинише семантику и даје кратак преглед њеног развоја, осврћући се на структуралну семантику, теорију неопходних и довољних услова, теорију прототипа и теорију стереотипа. Иван Јовановић потом прелази на односе међу речима и објашњава кључне појмове и појаве, као што су хипероними и хипоними, хомоними, пароними, полисемија, појмовна метафора, метонимија, елипса, синоними, однос стандардног језика и дијалеката, језички регистри, антоними, лексичко и семантичко поље, промене значења и њихови узроци. Сва објашњења праћена су мноштвом добро одабраних примера. У последњој целини аутор говори о фразеологији, фразеологизмима и њиховом настанку, идиоматичности, фигуративности и иконичности, затим о синтагмама из стручне терминологије, колокацијама и пословицама, уз бројне добро одабране и јасно објашњене примере.

Уџбеник Ивана Јовановића, превасходно намењен студентима француског језика у Србији, одликује се свеобухватношћу, концизношћу и прецизношћу у излагању материје, те добро одабраним примерима. Овај уџбеник, стога, испуњава двоструки циљ који је аутор поставио: студентима пружа увид у теоријске поставке и практичан лексикографски рад из области лексикологије француског језика; помаже у развијању способности студената да се изражавају на француском језику користећи лексику која одговара конкретној комуникативној ситуацији и контексту.

Имајући у виду све наведено, препоручујем објављивање уџбеника **Lexicologie de la langue française pour les apprenants allophones** аутора проф. др Ивана Јовановића.

У Новом Саду, 11. фебруара 2023.

Проф. др Татјана Ћурин

Филозофски факултет

Универзитет у Новом Саду